

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра міжнародних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Комунікація неурядових організацій

Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»

Спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії»

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № ____ від « » _____ 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Комунікація неурядових організацій
Освітня програма	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна
Курс / семестр	2/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Мета дисципліни Мета навчальної дисципліни «Комунікація неурядових організацій» – ознайомлення студентів з основами комунікації, з історією формування перших неурядових організацій, порядком створення та функціонування сучасних неурядових організацій, їх різновидами, основами комунікаційної політики громадських неурядових організацій та комунікаційною політикою регіональних та міжнародних неурядових організацій,

Основними **цілями** вивчення студентами дисципліни «Комунікація неурядових організацій» є засвоєння ними знань та набуття навичок щодо:

- історії, ключових напрямів та проблем комунікації неурядових організацій,
- наукових підходів до вивчення сучасної комунікаційної політики неурядових організацій;
- формування навиків самостійної роботи з науковою літературою та джерелами з відповідної проблематики;
- підготовка студентів до використання набутих в процесі навчання знань в ході майбутньої професійної діяльності.

Компетентності

ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно так і письмово.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних

комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місце у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

Програмні результати навчання

РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародними акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

РН05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

РН07. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

РН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

РН12. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.

РН13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

РН15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

3. Структура дисципліни

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Етапи становлення, сутність комунікації та її важливість в діяльності неурядових організацій (НУО)	- Визначити що таке комунікація; - Дослідити історію її становлення, та етапи формування; - Проаналізувати її важливість та роль в діяльності неурядових організацій.	- Тести, - Контрольні запитання, - Завдання для індивідуальної роботи, - Завдання для самостійної роботи
2.	Тема 2. Базові елементи комунікаційного процесу неурядових організацій та його основні етапи	- Визначити, що таке комунікаційний процес неурядових організацій; - Дослідити якими є базові елементи комунікаційного процесу неурядових організацій; - Встановити основні етапи комунікаційного процесу неурядових організацій.	- Тести, - Контрольні запитання, - Завдання для індивідуальної роботи, - Завдання для самостійної роботи
3.	Тема 3. Види комунікацій. Комунікаційна стратегія неурядових організацій	- Дослідити які є види комунікацій неурядових організацій; - Розкрити зміст усної комунікації; - Дослідити основи письмової комунікації; - Розкрити зміст візуальної комунікації; - Проаналізувати комунікаційну стратегію неурядових організацій.	- Тести, - Контрольні запитання, - Завдання для індивідуальної роботи, - Завдання для самостійної роботи
4.	Тема 4. Механізм управління комунікаційними процесами в неурядових організаціях	- Дослідити, що включає в себе управління комунікаційними процесами і неурядових організаціях; - Визначити фактори, що перешкоджають здійсненню ефективної комунікації; - Проаналізувати ідеї механізму підвищення та вдосконалення ефективності комунікаційних процесів в неурядовій організації	- Тести, - Контрольні запитання, - Завдання для індивідуальної роботи, - Завдання для самостійної роботи
5.	Тема 5. Комунікаційна політика громадських та профспілкових НУО	- Дослідити, що таке громадська НУО; - Визначити, що таке профспілкова НУО; - Визначити наскільки	- Тести, - Контрольні запитання, - Завдання для індивідуальної

		креативною та ефективною є комунікація громадських та профспілкових неурядових організацій.	роботи, • Завдання для самостійної роботи
6.	Тема 6. Комунікація НУО в сфері економіки	• Вивчити основи комунікації НУО в сфері економіки; • Комунікаційні стратегії економічних НУО; • Проаналізувати стратегії та тактики ведення ділових переговорів, як основи комунікації економічних НУО.	• Тести, • Контрольні запитання, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
7.	Тема 7. Комунікаційна політика правозахисних НУО	• Дослідити комунікаційну стратегію правозахисних НУО; • Охарактеризувати способи комунікації правозахисних НУО; • Проаналізувати основи комунікаційної політики правозахисних НУО: поширення інформації про результати їх моніторингу.	• Тести, • Контрольні запитання, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
8.	Тема 8. Діяльність неурядових організацій в Україні та їх комунікаційні можливості	• Ознайомитись із законодавчою основою діяльності НУО в Україні; • Визначити найвпливовіші НУО в Україні; • Дослідити їх комунікаційні можливості.	• Тести, • Контрольні запитання, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарські заняття	20
Бали за теми, винесені на контрольні роботи	20
Бали за індивідуальну роботу та самостійну роботу	10
Іспит	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на парах	Оцінка за контрольну	Оцінка за індивідуальну та	Оцінка за іспит	Разом
-----------------	----------------------	----------------------------	-----------------	-------

	роботу	самостійну роботу		
20	20	10	50	100

Поточний контроль з дисципліни «Комунікація неурядових організацій» відбувається шляхом перевірки засвоєння студентами знань та умінь в ході семінарських занять, написання контрольних робіт, підготовки індивідуальної роботи та контролю самостійно опрацьованої додаткової літератури.

Перевірка засвоєння студентами знань та умінь в ході семінарських занять здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей (в тому числі у формі презентацій), коротких письмових / тестових робіт. За опрацювання тем, визначених для семінарських занять студент може отримати максимально 20 балів.

Контроль засвоєння знань та навичок, що базуються на лекційному та семінарському матеріалі, здійснюється шляхом написання студентами контрольної роботи (у розгорнутій та/або тестовій формі). За опрацювання тем, визначених для семінарських занять, студент може отримати максимально 20 балів.

Навички роботи із науковою літературою, вміння аналізувати знайдені матеріали, робити висновки та узагальнення студенти реалізують шляхом написання індивідуальних робіт. Індивідуальна робота оцінюється максимально у 10 балів.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на семінарах (максимально – 20 балів), за контрольну роботу (максимально – 20), за індивідуальну роботу (максимально – 10) та іспит (максимально 50) що в сумі максимально може скласти 100 балів.

Критерії поточного оцінювання:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.

- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички;

студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
Література: Основна Бех В.П., Бех Ю.В., Попов С.М. Соціальне управління у контексті саморегуляції соціального організму країни: Монографія / за наук. ред. В.П.Бека; В.П.Бех (голова) Ю.В.Бех. С.М.Попов; Мін-во освіти і науки, молоді та спорту, Нац. пед. ун-т імені М.П.Драгоманова, 2012. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. Запоріжжя: «Просвіта», 2012. – 572 с. Гарматій О. В. Інформаційне забезпечення міжнародної діяльності: роль і значення інформаційних агентств // Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти: зб. наук. пр. Київ, КНУКіМ, 2018. Вип. 1. С. 253–264. Грицай І. О. Неурядові правозахисні організації України та Європейського Союзу: інституціональний аспект порівняння [Електронний ресурс] / І. О. Грицай // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ . - 2014. - № 4. - С. 76-83. Грицай І. О. Неурядові правозахисні організації як інститут громадянського суспільства [Електронний ресурс] / І. О. Грицай // Право і суспільство . - 2011. - № 5. - С. 26-30. Котенко Н. В. Неурядові організації: поняття, види та джерела фінансування в умовах сталого розвитку [Електронний ресурс] / Н. В. Котенко, С. Г. Карпенко // Вісник Сумського державного університету. Серія: Економіка . - 2014. - № 3. - С. 71-81. Краплич Р. Залучення фінансування місцевих джерел для неприбуткових організацій. Практичний посібник для НДО. - Рівне: Фундація імені князів-благодійників Острозьких. 2002. - 184 с. Кузмінський В. О. Управління неприбутковою організацією. - Логос. 2006. – 170 с. Кузнецова, Е. В. Международные неправительственные организации (правовые вопросы): учеб. пособие для студентов юрид. спец. / Е. В. Кузнецова. – Мн.: БГУ, 2006. - 115 с. Макаренко Є. Міжнародний інформаційний бізнес: структура, ієрархія ринків,	

класифікація продуктів і послуг // Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2012. Вип. 105(2). С. 88–96.

Максакова Р. М. Неурядові правозахисні організації в Україні [Електронний ресурс] / Р. М. Максакова // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ . - 2015. - № 2. - С. 363-364.

Немеш А. М. Інформаційна взаємодія міжнародних неурядових організацій в епоху глобалізації / А. М. Немеш // Молодий вчений . - 2016. - № 4.1. - С. 79-83.

Додаткова

Бодров А. В. Класифікація неурядових організацій в сучасній науковій літературі / А. В. Бодров // Наукові праці МАУП . - 2014. - Вип. 1. - С. 53-57.

Бодров А. В. Неурядові організації як індикатор розвитку громадянського суспільства [Електронний ресурс] / А. В. Бодров. // Державне будівництво . - 2007. - № 1(1).

Горбань Ю. С. Бізнес-структури та неурядові організації в регулюванні сферою довілля в ЄС: досвід для України [Електронний ресурс] / Ю. С.

Горбань // Інвестиції: практика та досвід . - 2015. - № 19. - С. 125-129.

Грачевська Т. О. Міжнародні неурядові організації та їх внесок у проблему подолання бідності [Електронний ресурс] / Т. О. Грачевська // Грані . - 2014. - № 5. - С. 162-166.

Конон Н. Національні неурядові організації як інструменти глобальної політики [Електронний ресурс] / Н. Конон // Політичний менеджмент . - 2013. - № 59. - С. 176-184.

Лясота А. Є. Неурядові громадські організації як інститут громадянського суспільства в Україні [Електронний ресурс] / А. Є. Лясота // Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Філософія. Соціологія. Політологія. - 2014. - Т. 22, Вип. 24(1). - С. 93-99.

Манько В. І. Неурядові організації як інструменти розумної сили, - [Електронний ресурс] / В. І. Манько // Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Філософія. Соціологія. Політологія . - 2015. - № 3. - С. 92-98.

Мороз Н. О. Формування інституту неурядових організацій в контексті становлення громадянського суспільства України / Н.О.Мороз // Гуманітарний журнал. - 2011. - № 3-4. - С. 241-246.

Пасічний Р. Неурядові релігійні (католицькі) організації та їх вплив на міжнародні політичні процеси [Електронний ресурс] / Р. Пасічний // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку . - 2013. - Вип. 25. - С. 141-146.

Разметаєва Ю. С. Неурядові організації у громадянському суспільстві: питання

реалізації та захисту прав людини [Електронний ресурс] / Ю. С. Разметаєва // Юрист України . - 2013. - № 2. - С. 29-36.

Усаченко Л. Органи державної влади та неурядові організації: функції системи взаємовідносин [Електронний ресурс] / Л. Усаченко // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України . - 2009. - № 1. - С. 183-191.

Краснікова О. В. Роль міжнародних неурядових організацій у механізмі імплементації міжнародних норм / О. В. Краснікова // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право . - 2016. - Вип. 39(2). - С. 137-140.

Законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали та рекомендації міністерств і відомств:

ЗУ “Про інформацію”. Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. Редакція від 16.07.2019. URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

ЗУ “Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки”. Закон України від 9 січня 2007 року № 537-V // Законодавство України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=537-16>.

Про систему іномовлення України: Закон України від 08.12.2015 № 856-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/856-19>.

Законодавство Європейського Союзу у сфері інформації та комунікації.

URL: <http://www.mi/database/subjects/>.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

<https://d-learn.pnu.edu.ua/>

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра міжнародних відносин м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола, 1, каб. 103. Тел.: +80342 75-20-27 Email: https://kmv.pnu.edu.ua/ Ст. лаборант кафедри: Богачик-Дідович Юлія Ярославівна Сторінки в соцмережах: https://www.facebook.com/pnuir https://instagram.com/pnu_international_relations?igshid=MDM4ZDc5MmU=
---------	--

Викладач	 Дерещук Тетяна Миколаївна Кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин
Контактна інформація викладача	+80342 75-20-27 tetiana.dereshchuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до <u>Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти»</u>

	<u>(затверджене наказом Міністерства України № 245 від 15.07.1996 р.).</u>
Додаткові бали	Студент має змогу також отримати додаткові бали , пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах тематики дисципліни впродовж навчального семестру; взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, конференції, круглому столі, інших видах наукової активності, які відповідають профілю дисципліни; опублікувавши наукову працю, яка відповідає профілю дисципліни. Відповідно до <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) відповідні студенти можуть отримати додаткові бали на підставі рішенням кафедри міжнародних відносин.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується <u>Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019; із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.).

Викладач

Дерещук Т. М.